

УДК: 338.43:005.35

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ: ОСНОВНІ АСПЕКТИ

Лункіна Т.І., к.е.н., доцент

Бурковська А.В., к.е.н.,

Миколаївський національний аграрний університет

Українська економіка має великий ресурсний і економічний потенціал для ефективного розвитку. Проте, нерациональна структура природокористування, ресурсо- та енергомісткість технологій, низька економічна ефективність, великі фінансові витрати, низький рівень конкурентоздатності підприємств не дають змоги ефективно розвиватися соціально-орієнтованому ринковому господарству. Для того, щоб визначити місце і роль країни в світі є загальноприйняті індикатори сталого розвитку, до них належать:

1. Соціальні: життєвий рівень населення; якість людських ресурсів; захищеність життєдіяльності.
2. Екологічні: якість атмосфери, гідросфери та літосфери.
3. Економічні: економічний розвиток; характеристики споживання; фінансові ресурси та механізми, тощо [2].

Одним із основних індикаторів сталого розвитку країни є валовий внутрішній продукт. За даними сайту Міністерства економічного розвитку і торгівлі в Україні ВВП України за IV квартал 2014 року порівняно з IV кварталом 2013 року скоротився на 15,2%. ВВП у розрахунку на одну особу у III кварталі 2014 року склав 9952 грн, що на 5,0% менше, ніж у III кварталі 2013 року. Скорочення валової доданої вартості у III кварталі 2014 року порівняно з III кварталом 2013 року зафіксовано за такими видами економічної діяльності як: будівництво (на 26,1%), добувна промисловість (на 21,9%), торгівля (на 17,8%), переробна промисловість (на 15,2%), постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (на 14,0%), професійна, наукова та технічна діяльність (на 13,7%), діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування (на 13,2%), операції з нерухомим майном (на 8,9%), транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність (на 7,1%), тимчасове розміщування й організація харчування (на 6,9%), інформація та комунікації (1,8%), охорона здоров'я та надання соціальної допомоги (на 0,9%). Проте, варто відмітити позитивне зростання виробництва валової доданої вартості у сільському, лісовому та

рибному господарстві (на 25,9%), а також у сферах державного управління й оборони; обов'язкового соціального страхування (на 8,3%), фінансової та страхової діяльності (на 1,2%), освіти (на 1,1%), мистецтва, спорту, розваг та відпочинку (на 0,7%) [1].

Фахівці Єльського університету (США) визначають індекс якості довкілля (Environmental Performance Index), що характеризує ефективність державної політики щодо збереження екосистем. Цей показник розраховується з використанням 22 індикаторів, розподілених за десятьма категоріями, що характеризують як якість навколишнього середовища, так і життєздатність екосистем. За значенням цього показника у 2012 році Україна зайняла 102 позицію серед 132 країн світу, що підтверджує низький рівень дієвості державної політики в екологічній сфері.

В регіональному розрізі по Україні варто провести аналіз індексу сталого розвитку, нами обрано Миколаївську область. Так, дана область у 2014 році знаходиться на 25 позиції. Компонента якості життя – 14 позиція, «Базові потреби» – 18 позиція, «Підприємницька діяльність» – 12, «Ринок праці» — 12 та «Інноваційні та інвестиційні можливості» – 13 позиція. Індекс конкурентоспроможності на 15 позиції, Індекс інноваційно-кадрового потенціалу на 14 позиції. Слід відзначити, що область посідає 13 місце за валовим регіональним продуктом на одну особу. Для регіону компонента безпеки життя за економічним виміром на середній позиції — інтегрально це 18 позиція в Україні. Відповідно, рівень загроз економічного характеру для адміністративно-територіальної одиниці у зрізі рівня безробіття середній — 17 позиція, технологічна відсталість на високому рівні по країні — 5 позиція, загроза зниження добробуту населення посередня — 19 позиція.

Отже, підсумовуючи вищезазначене, варто відмітити, що сталий розвиток України, насамперед, визначається на основі загальноприйнятих індикаторів розвитку, характеристика яких протягом останніх років в Україні є негативною. Низька частка доданої вартості, низький показник індексу якості довкілля та індексу сталого розвитку, все це негативно позначилося на темпах розширеного відтворення соціально-економічного потенціалу України.

Література:

1. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.me.gov.ua> : 12.04.2015 р.
2. Проект Постанови про Концепцію переходу України до сталого розвитку [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://w1.c1.rada.gov.ua> . — Дата останнього доступу : 16.04.2015 р.
3. Світовий центр даних [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://wdc.org.ua/uk/sustainable-development/reports> : Дата останнього доступу : 12.04.2015 р.